

تعدادهای برتر حوزه علمیه خراسان در گفتگوی اختصاصی با شبکه اجتهاد:

ساز و کار رونق تولید است/ حوزه باید گفتنم فقهی رونق تولید را به بد بکشد

رونق تولید است. رونق تولید به این معنا که محصولات تولیدی در جامعه رونق پیدا کند و نیازها از طریق کالای این رونق در گرو حمایت از تولید داخلی است.

معظم رهبری از سال ۱۳۸۷ بر اساس اولویت ها و ضرورت جامعه اقدام به نامگذاری هر سالی تحت عنوان خاص کرده اند و از سال ۱۳۹۰ اری سالها دارای بعد اقتصادی بوده است. نقطه نظر ایشان در هر سال اولویت دادن و توجه به ضرورت های خاصی بوده که با تحقق آن به پیشرفت بیشتر حرکت خواهد کرد. رهبر معظم انقلاب (مدظله) سال ۹۷ را سال حمایت از تولید داخلی و امسال را سال رونق تولید نام علی اکبر نوایی، نامگذاری سال گذشته و امسال با یکدیگر مرتبط هستند و در واقع رونق تولید به حمایت از تولید بستگی دارد؛ چرا که شود قطعاً رونق تولید را در پی خواهد داشت. در خصوص تاثیر گذاری دانش فقه بر تحقق رونق تولید، گفتگویی با حجت الاسلام علی اکبر و استعدادهای برتر حوزه علمیه خراسان داشته است که در ادامه می خوانید:

مشخص می تواند برای تحقق شعار امسال «رونق تولید» اثر گذار باشد؟

نیش گسترده که دارای سطوح و لایه های مختلف است به طور مشخص می تواند برای تحقق رونق تولید موثر باشد. این سطوح و لایه ها معیشتی، روحی، معنوی، عبادی و سیاسی انسان ها در درون فقه نهاده شده است. بنابراین فقه می تواند یک فقه پاسخگو باشد.

و حی، مادی، معنوی و معیشتی انسان پاسخ در خور و لازم را دارد. حتی جلوتر از زمان و بیشتر از آنچه که تصور شود در درون فقه همه ست؛ در واقع فقه گستره وسیع و نامحدودی در زمینه نیازهای جامعه بشری و انسانی دارد.

نیازهای جامعه بشری و انسانی چیست؟

شده در فقه، مسئله معیشت، تولید، رشد و اقتصاد است. یک بخش از دانش فقه اقتصاد است که در این اقتصاد فقهی معیشت در قالبی، عزت جامعه اسلامی می شود.

می و انسانی را در پی داشته باشد؛ یعنی جامعه انسانی باید دارای رفاه، امنیت، عزت و سربلندی باشد و ساز و کارهایی که در فقه مورد بقوله عزت، امنیت و رفاه را در نظر گیرد. لذا دولتی که در اسلام تشکیل می شود دولت عزت مدار، دارای رفاه، دولت اعتلا و سربلندی

می تواند موجب رونق تولید شود؟

سئله است که با رعایت آن می توانیم تولید داخلی را رونق دهیم، از جمله استقلال جامعه اسلامی. وقتی جامعه اسلامی دارای تکنولوژی، مستقل باشد تحت سلطه استعمارگران قرار نمی گیرد.

آمده است: «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيَمَاهُمْ فِي كَمَثَلِهِمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَخِيضَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ

مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا» محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) فرستاده خداست و یاران و همراهانش بر کافران بسیار قویدل و سخت و برابند، آنان را در حال رکوع و سجود نماز بسیار بنگری که فضل و رحمت خدا و خشنودی او را می‌طلبند، بر رخسارشان از اثر سجده ت. این وصف حال آنها در کتاب تورات و انجیل مکتوب است که (مثل حال آن رسول) به دانه‌ای ماند که چون نخست سر از خاک برآورد یف باشد بعد از آن قوت یابد تا آنکه ستبر و قوی گردد و بر ساق خود راست و محکم بایستد که دهقانان را (در تماشای خود) حیران کند یه و آله و سلم و اصحابش از ضعف به قوت رسند) تا کافران عالم را (از قدرت و قوت خود) به خشم آرند. خدا وعده فرموده که هر کس شود گناهانش ببخشد و اجر عظیم عطا کند».

امعه اسلامی را جامعه ای می داند که مانند گیاهی از دل سختی ها و دل سنگ خارج می شود. افراد فکر می کنند چنین چیزی امکان پذیر ند سنگ به آن سختی شکاف می خورد و گیاهی از دل آن بیرون می آید و آن گیاه ستبر و تنومند می شود باور می کند. در واقع این مثل ح کرده است که آن جامعه در زمینه های مختلف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی وابسته بوده و استبداد و استعمار بر آن حاکم بوده است ا که چنین شرایطی را دارا بود.

بد و انقلابی به وجود می آید و این انقلاب یک نظام واره ای را تاسیس می کند که روی پای خود می ایستد. جامعه اسلامی باید مستقل ین نیازمند استقلال اقتصادی است. اگر جامعه اسلامی دارای استقلال اقتصادی نباشد به اجبار دستش را به سمت بیگانه دراز می کند.

سته به بیگانه نشود چه باید کرد؟

ضیه تولید است، تولید تنها تولید کشاورزی را شامل نمی شود بلکه تولید اعم از تولید در بخش کشاورزی، دامپروری، صنعت و هر چه که امل می شود که همه این ها در فقه مورد توجه قرار گرفته است.

ا شما را از دل زمین ایجاد کرد و آبادی زمین را از شما خواست؛ همچنین ما آیات بسیاری در خصوص تولید، کشاورزی، رزق و روزی و ... ق (ع) می فرمایند: بدبخت است قوم و ملتی که زمین و آب داشته باشد ولی گرسنه باشد. ملتی که زمین، آب، فکر، صنعت و ... در اختیار ین دستش باید جلو بیگانه دراز باشد به فرموده امام بدبخت است.

به برنامه ریزی اقتصادی می تواند تاثیر گذار باشد؟

در خصوص اقتصاد داریم مانند کتاب زراعت که آداب و روش زراعت و قوانین زراعت کاری در آن نوشته شده است؛ همچنین کتاب ب المساقات، کتاب جعاله و کتاب در خصوص خرید و فروش در فقه وجود دارد بنابراین فقه همه این ها را در نظر گرفته است.

کرده است و اینکه و شرایط کارگر و کارفرما را بیان کرده است که کارفرما باید عدالت داشته باشد و کارگر باید نان حلال بخورد. پیامبر ؛ فرمود این دستی است که آتش جهنم او را نخواهد سوزاند. بنابراین ساختار فقه بر مدار این مسائل می چرخد.

ولید بعد از استقلال جامعه اسلامی، عزت است. جامعه اسلامی با ایجاد رفاه، باید عزیز و سربلند باشد و در برابر دشمنان خدا نباید ذلیل

ه جنبه سلبی دارد نفی سبیل است، یعنی باید راه سلطه کافران را جامعه اسلامی ببندد. اگر می خواهیم راه سلطه کافران را ببندیم این د امکان پذیر است. استعمار از طریق تکنولوژی، صنعت و یا از راه اقتصاد کشاورزی وارد می شود و اجازه نمی دهد گندم تولید شود و یا بلا می خرد مانند سال ۱۲۹۸ در زمان قاجار که انگلیسی ها در ایران همه گندم ایران را می بردند و با فقر مردم، ایران دچار وبا و قحطی ن مرگ و میر، جمعیت ایران از ۱۹ میلیون، به ۹ میلیون نفر کاهش یافت. علت این کار، ایجاد وابستگی ایران به انگلیس بود تا از این طریق گیرد.

در اسلام به شدت مورد اهتمام قرار گرفته است نفی سبیل است؛ یعنی سد کردن راه سلطه ستمکاران و استعمارگران. در دوره قاجار از - و در زمان شاه از همه راهها وارد شدند بنابراین یکی از مسائلی که در فقه گذاشته شده نفی سلطه کافران است که به عنوان یکی از ن.

ر داده شده است مسئله امنیت است، در بحث امنیت در فقه اسلامی کتاب جهاد، امر به معروف و نهی از منکر، رساندن حق به حق دار حث زکات، انفاق، مالیات و خمس برای ایجاد امنیت اقتصادی مطرح شده است.

تصادی را ایجاد می کند؟

به تولید می کند و دست کارگر را می بوسد و از طرفی دیگر بحث امنیت را به این شکل مطرح می کند که باید زکات، خمس و انفاقات ن به وجود بیاید و ربا نخورد چون ربا امنیت اقتصادی را به هم می ریزد.

؛ کار رونق تولید است. رونق تولید به این معنا که محصولات تولیدی در جامعه رونق پیدا کند و نیازها از طریق کالای داخلی برطرف شود از تولید داخلی است.

ب حمایت از کالای ایرانی را مطرح کردند تا مردم با خرید کالای ایرانی تولید کنند را برای تولید بیشتر تشویق کنند؛ چرا که حمایت از

شود. ایشان سال گذشته را سال حمایت از تولید و امسال را رونق تولید عنوان کردند. رونق تولید به حمایت از تولید بستگی دارد و در

..

دانش فقه اسلامی، مسئله رونق تولید را به افراد غیر حوزوی و عادی منتقل کنیم؟ ساز و کار شما چیست؟

ه حوزه است. حوزه باید این مسئله را به مدارس و مساجد بکشاند. حوزه باید عناصری را تربیت و به درون جامعه بفرستد. در بخش در زمینه مسائل فقهی باید به عنوان ناظر به مسئله تولید در کارخانه ها حضور داشته باشند و همه وزارت خانه ها از جمله وزارت صنعت و کشاورزی باید از عناصر حوزوی استفاده کنند. حوزه با ارائه راهکارها در زمینه اقتصادی با وزارت خانه ها و کارخانه ها باید

..

گذاری سالها به ویژه از سال ۱۳۹۰ به مسئله اقتصادی بسیار تاکید دارند. ما متأسفانه همگی خارج از گود عمل می کنیم. من فکر می کنم تنها است.

[به قابل چاپ](#)

